

мете като грозна буря, като черенъ моръ стотици села и яки крепости, изтръби съ хиляди ромеи, пресели цѣли се лица отъ югъ на северъ, при Истъра, изгони лагинитѣ чакъ до Бѣлото море...

Сега или никога.

Той знаеше, че всѣко колебание въ този върховенъ мигъ е гибелно. Веднъжъ започналъ, тръбваше да отиде до край. Връщане нѣмаше.

Нарекоха го Ромеоубиецъ, нарекоха го Бичъ Божий, проклеха го. Но той знаеше, че веднъжъ за винаги славянитѣ тръбваше да се отървратъ отъ игото на ромеите. Ако не ги погубѣше той, тогава тѣ щѣха да унищожатъ държавата му. И то много по-жестоко, много по-бездощадно.

Сега или никога славянитѣ, тръбваше да се изтръгнатъ отъ хищнитѣ лапи на Визансъ. Защото инакъ, бавно но сигурно ромеите претопляваха всичко българско, унищожаваха го, изличаваха го съ всички срѣдства. И затова грозна закана горѣше въ сърдцето на Калояна.

Тъй както бѣха ромеизирани славянскитѣ земи, така сега той щѣше пѣкъ да ги отромеизира! Съ сѫщите срѣдства. Ни по добри, ни по-зли! Едно време Василий се по-мѣчи да унищожи и погърчи България. Нарекоха го Българоктонъ. Сега идѣше редъ на Ромеоктона...

Съ сила ромеите искаха да владѣятъ чужди земи. Добре. Сега насила ще бѫдатъ изгонени отъ тамъ! Поменъ да не остане отъ тѣхъ! Родътъ имъ да се изtrie отъ земята!

Не можеше една гнила империя да крепи властъта си върху толкова чужди, свежи сили, да изсмукува благодатнитѣ имъ сокове, за да храни малцина неспособни избраници.

И Калоянъ освободи Охридъ, Монастиръ, Велесъ, Кастория и множество други останали чисти български градове, ромеизирани Родосто, Ираклия, Траянopolъ, Макри, Перитонъ, Аркадиополъ, Мосинополъ, Цурулъ изг҃ри до основи, а жителитѣ имъ пресели по брѣговете на Истъра. Тъй нѣкога Василий Българоубиецъ преселваше българитѣ отъ Бѣломорието край Истъра. Сто и петдесетъ години